

Прогнозна стойност, сходни дейности и натрупване

Как да определите правилния ред за възлагане, преди да сравните стойността с праговете

Ключово правило

Не започвайте от стойността на една фактура, договор или бюджетен ред. Първо определете реалната потребност, всички известни сходни или регулярни възлагания и общата прогнозна стойност без ДДС. Едва след това избирате приложимия ред.

Проверено към 5 септември 2026 г. · Стойностите в документа са в евро, съобразно указанията на АОП след въвеждането на еврото.

1. Пет стъпки преди избора на процедура

1

Опишете реалната потребност

Какво действително трябва да бъде доставено, извършено или изградено? Не се ориентирайте само по името на проекта или бюджетната дейност.

2

Проверете сходните и регулярните нужди

Има ли други известни или планирани доставки/услуги със същия или сходен предмет? Има ли регулярни или подновяеми дейности?

3

Определете какво е било известно

При антиразделянето е важно каква потребност е била известна или предвидима към момента, в който са започнали действията по предходното възлагане.

4

Изчислете общата прогнозна стойност

Включете всички плащания без ДДС, опциите, подновяванията, приложимите обособени позиции и другите елементи по чл. 21 ЗОП.

5

Едва тогава изберете реда

Сравнете така определената стойност с актуалните прагове и приложете всички правила на съответния ред за възлагане.

2. Какво влиза в прогнозната стойност

По чл. 21 ЗОП прогнозната стойност включва всички плащания без ДДС, включително изрично предвидени опции и подновявания. Тя трябва да е актуална към датата на откриване на поръчката и може да бъде определена въз основа на пазарни проучвания или консултации.

- Ако възложителят има обособени звена, които не са самостоятелни възложители, стойността се определя според потребностите на всички звена.
- Ако поръчката има обособени позиции, общата прогнозна стойност е сборът от всички позиции.
- При регулярни или подновяеми доставки и услуги се прилага специалната 12-месечна логика на чл. 21, ал. 8.
- При рамкови споразумения и динамични системи се взема максималната прогнозна стойност на всички договори за целия срок.
- При услуги без обща цена или при лизинг/наем се прилагат специалните методи по чл. 21, ал. 9-11.

Практически ориентир

Прогнозната стойност не е „колко искаме да платим по този договор“, а стойността на цялата потребност, която законът изисква да бъде разгледана като едно възлагане или по съответния метод за изчисление.

3. Две различни 12-месечни правила - не ги смесвайте

А. Регулярни / подновяеми доставки и услуги чл. 21, ал. 8 ЗОП	Б. Забрана за изкуствено разделяне чл. 21, ал. 15-16 ЗОП
Когато доставки или услуги са регулярни или се подновяват, прогнозната стойност се определя на база действителната обща стойност на поръчките от същия вид през предходните 12 месеца (с корекции) или общата прогнозна стойност за следващите 12 месеца след първата доставка/услуга.	Не се допуска поръчка да се разделя на части, за да се приложи по-облекчен ред. За идентични или сходни предмети в рамките на 12 месеца законът отчита и дали последващата потребност е била известна при старта на предходното възлагане.

Важно

Самият факт, че две поръчки са в рамките на 12 месеца, не решава автоматично въпроса. Трябва да се анализират предметът, регулярността, реалната потребност и какво е било известно/планирано при предходното възлагане.

Какво означава „известно“ в практиката?

Търсете документи, които показват кога е възникнала или е била планирана потребността: бюджет, проектно предложение, договор за БФП, график на дейностите, годишен план за възлагане, вътрешни заявки, решения на ръководството, пазарно проучване, предходни договори и други относими документи.

А ако новата потребност наистина не е била известна?

Чл. 21, ал. 16, т. 2 ЗОП предвижда, че възлагането в рамките на 12 месеца на две или повече поръчки с идентичен или сходен предмет не се счита за разделяне, когато последващите потребности не са били известни на възложителя към момента, в който са започнали действията по предходната поръчка. Това обстоятелство трябва да може да бъде доказано.

4. Как да прецените дали дейностите са сходни

ЗОП използва понятието „идентичен или сходен предмет“, но практическата преценка не трябва да се свежда само до името на процедурата или до един CPV код. Полезно е да се сравнят няколко признака едновременно:

- реалният предмет и конкретното съдържание на доставката или услугата;
- функционалното предназначение и очакваният резултат;
- дали обичайно се предлагат от един и същ или сходен пазар от икономически оператори;
- CPV кодът или CPV групата - като помощен индикатор, а не като единствен критерий;
- дали потребностите са част от един предварително известен план, проектен график или регулярна дейност.

Не е достатъчно

„Различен проект“, „различен бюджетен ред“, „различен отдел“ или „различен изпълнител“ сами по себе си не правят две дейности несходни. Анализира се реалната потребност и предметът.

Примери

Преводи: €12 000 + €9 000 + €8 000

Ако още в началото е известно, че през периода ще са нужни няколко преводачески услуги със сходен характер, практическата отправна точка е общата стойност €29 000, а не три отделни договора. За обикновени услуги тази стойност е над прага за директно възлагане.

Събития по различни проекти

Организация на семинар по проект А и конференция по проект Б могат да са сходни услуги, ако реалният предмет е организация на събития и потребностите са известни/планирани. Различният проект не е достатъчен аргумент за отделно третиране.

Непредвидена нова потребност

Ако след първата поръчка възникне обективно нова нужда, която не е била известна при старта на предходното възлагане, чл. 21, ал. 16, т. 2 може да е приложим. Документирайте кога и защо е възникнала потребността.

Няколко отдела купуват еднотипно оборудване

Когато отделите не са самостоятелни възложители, чл. 21, ал. 3 изисква да се гледат потребностите на всички обособени звена, а не всяко звено да сравнява само собствената си стойност с праговете.

5. Обособени позиции: разделяне на изпълнението ≠ разделяне на стойността

Когато една поръчка е разделена на обособени позиции, прогнозната стойност на поръчката е сборът от стойностите на всички позиции. Ако позиция се възлага самостоятелно, по правило се прилага редът, определен от общата стойност на цялата поръчка.

Изключението по чл. 21, ал. 6

Отделни позиции могат да бъдат възложени по реда за индивидуалната им стойност само ако всяка такава позиция е до €79 998,77 за доставки/услуги или до €511 291,88 за строителство и общата стойност на позициите, възложени по този начин, не надхвърля 20% от общата прогнозна стойност на поръчката. Стойностите са официалното превалутиране, публикувано от АОП.

Това е законово изключение, а не разрешение изкуствено да се раздробява поръчката. Първо се определя цялата поръчка и общата ѝ стойност, след което се проверява дали конкретна позиция попада в изключението.

6. Прагове в евро - ориентация след правилното натрупване

След 1 януари 2026 г. АОП указва прогнозните стойности и останалите парични стойности в новите процедури да се определят в евро. Следните национални прагове са официално превалутирани стойности за най-често използваните по-ниски режими.

Предмет	Директно възлагане	Събиране на оферти с обява / покана	Следващ процедурен режим
Строителство	под €40 903,35	€40 903,35 - под €153 387,56	от €153 387,56: процедура по чл. 18, ал. 1, т. 12/13 или приложим по-висок ред
Доставки и услуги (без Приложение № 2)	под €25 564,59	€25 564,59 - под €51 129,19	от €51 129,19: процедура по чл. 18, ал. 1, т. 12/13 или приложим по-висок ред
Услуги по Приложение № 2	под €51 129,19	не се прилага този междинен диапазон по чл. 20, ал. 3	от €51 129,19: приложим процедурен ред според чл. 20 и вида възложител

Тази таблица не заменя чл. 20 ЗОП

Над посочените междинни прагове конкретният ред и задължението за публикуване на равнище ЕС зависят от вида възложител и предмета. Европейските прагове за 2026-2027 г. също са различни за централни, нецентрални и секторни възложители. Преди публикуване проверявайте актуалната таблица на АОП.

7. „Справка за сходни дейности“ при националния контрол по Interreg

В Наръчника на Националния орган за управление на програми Interreg 2021-2027, Приложение IV.4 и IV.4.1, справката се използва като контролен инструмент за анализ дали е приложен правилният ред за възлагане и дали са спазени правилата на чл. 21, ал. 4-8, ал. 15 и ал. 16 ЗОП. Тя е приложима за доставки и услуги, а не представлява самостоятелно законово правило за изчисляване на прогнозната стойност.

Разграничение

ЗОП определя как се изчислява прогнозната стойност. „Справката за сходни дейности“ е инструмент на националния контрол, чрез който се събира информацията, необходима да се провери дали това е направено правилно.

Какво се включва в справката

- само дейности, сходни с предмета на проверяваната доставка или услуга;
- възлагания независимо от източника на финансиране - не само по проверявания Interreg проект;
- процедури по ЗОП, публични покани по приложимия ред и директни/други възлагания според образца;
- прогнозна стойност, приложен ред, решение/договор, обособени позиции, договорна стойност, изпълнител, подизпълнител и източник на финансиране.

Съгласно версия 3/юли 2025 на указанията справката не се изисква, когато проверяваната обществена поръчка е възложена по ЗОП с обявяване на равнище Европейски съюз. Периодът за справката се определя от националния контролор по методиката на Наръчника.

Практически съвет за бенефициента

Поддържайте вътрешен регистър на сходните доставки и услуги още при планирането. Така при отчет не се налага да възстановявате хронологията от фактури и договори със задна дата.

8. Самопроверка преди да изберете реда

- ☐ Описахме реалния предмет и потребност, а не само името на проекта/дейността.
- ☐ Проверихме всички известни сходни и регулярни доставки/услуги.
- ☐ Проверихме какво е било известно към момента на предходните възлагания.
- ☐ Проверихме потребностите на всички обособени звена, които не са самостоятелни възложители.
- ☐ Включихме опциите, подновяванията и приложимите обособени позиции.
- ☐ Не сме използвали различен проект, бюджетен ред или изпълнител като единствен аргумент за отделно третиране.
- ☐ Ако се позоваваме на непредвидена нова потребност, имаме документи кога и защо е възникнала.
- ☐ Изчислихме общата прогнозна стойност без ДДС в евро.
- ☐ Едва след това сравнихме стойността с актуалните прагове и избрахме реда.

9. Източници и актуалност

Нормативните и стойностните правила в този материал са проверени към 5 септември 2026 г. Изменението на ЗОП, обнародвано в ДВ, бр. 71 от 7 август 2026 г., добавя правила за индикативните план-графици и не изменя чл. 20 и чл. 21.

- Закон за обществените поръчки - консолидиран текст на АОП, източник към 08.06.2026 г. (чл. 17, 20 и 21). [Отвори източника](#)
- Методическо указание МУ-1/2025 на АОП за възлагането на обществени поръчки след въвеждането на еврото - официални превалутирани стойности и правила за работа в евро. [Отвори източника](#)
- АОП - актуални прагове за 2026-2027 г. по европейските директиви (за проверка на праговете за публикация на равнище ЕС). [Отвори източника](#)
- ДВ, бр. 71 от 07.08.2026 г. - последващо изменение на ЗОП, свързано с индикативните план-графици. [Отвори източника](#)
- МРРБ, Наръчник на Националния орган за управление на програми Interreg 2021-2027, Приложение IV.4 „Справка за сходни дейности“ и Приложение IV.4.1 „Указания за прилагане на справката“, версия 3 / юли 2025.

Статус на документа

Това е практическо ръководство на Bulgaria in Interreg - Knowledge Hub. То не е официален формуляр на програма Interreg и не замества ЗОП, указанията на АОП, Наръчника на Националния орган или индивидуалната преценка по конкретно възлагане.

Следващ документ

Документ 03 - „Технически спецификации, критерии за подбор и методика“ - как да подготвите условията така, че да са ясни, пропорционални и да не ограничават конкуренцията.